

Illes
Balears

COMUNICACIÓ

Comunicat de Premsa

UGT ret homenatge a les víctimes del polvorí de Sant Ferran

97 treballadors, la majoria dones i nines, moriren el 1895 en l'accident laboral més greu de les Illes Balears

Palma, 25 de novembre de 2011

La UGT ha ret homenatge els 97 treballadors i treballadores que moriren en l'accident laboral del polvorí de Sant Ferran amb una ofrena floral al cementiri de Palma i amb una jornada especial de prevenció de riscos laborals en la qual s'han pronunciat tres conferències sobre la importància del delegat de prevenció a la empresa.

Els dirigents sindicals han afirmat que una tragèdia d'aquest tipus no s'ha d'oblidar perquè no ens podem permetre el luxe de que una negligència empresarial com la que succeí l'any 1895 a Palma torni a passar.

El accident laboral del polvorí de Sant Ferran, situat al revellí de Can Pelat aproximadament on ara hi ha l'edifici d'Hisenda al carrer Cecili Metel, va ocórrer mentre un centenar de treballadors i treballadores estaven recuperant pólvora i altres materials obsolets que havien servit de munició del Exèrcit espanyols. Les mesures de prevenció eren pràcticament inexistents. Es va calcular que en el moment de l'explosió hi devia haver més de 100 kilograms de pólvora als peus dels treballadors. Una detonació va desencadenar la tragèdia.

A prop de cinquanta treballadors i treballadores, quasi totes dones i nines, moriren a l'instant. La resta, ho feren al cap de poques hores o dies, sense que tinguem constància que hi hagués supervivents. Tan sols havia transcorregut un mes des de que un empresari català, Gabriel Padrós, havia aconseguit la contracta de l'Exèrcit per inutilitzar l'armament. Si hagués aplicat les mesures de prevenció d'aquella època, probablement, no hauria ocorregut aquesta desgràcia.

Tot Mallorca i la resta d'Espanya es va commoure pel succés, la qual cosa va provocar que s'obrissin comptes de donacions i col·lectes per tot el país. Però amb els anys es va esborrar del record un dels accidents laborals més sagnants del país. Un record que la UGT vol mantenir viu perquè alguns empresaris al segle XXI encara tenen l'objectiu de reduir al màxim els costos de producció per treure la màxima rendibilitat sense pensar en la seguretat dels treballadors.

El context històric i social de l'època era brou de cultiu per la tragèdia laboral. L'any 1895 la Revolució Industrial a Espanya començava a generar activitat a les fàbriques amb una mecanització deficient i una preparació laboral escassa. L'increment de diners promogut pel Banc d'Espanya per finançar la Guerra Colonial, la depreciació de la pesseta i una inflació superior al 12% minvaven el poder adquisitiu d'una població aclaparada pels alts tributs i gravàmens necessaris per finançar el conflicte. Per tant, la classe treballadora patia una pressió important per poder sobreviure i l'empresariat escatimava recursos per aprofitar al màxim els seus beneficis.

Una situació que, salvant les distàncies, es dona a Espanya en aquest temps de crisi. S'ha fet molt per instaurar protocols de prevenció de riscos laborals però encara no és suficient per garantir la seguretat de tots els treballadors i treballadores que una tragèdia com la de Sant Ferran no es torni a repetir.

REF: HUGUET i AMENGUAL, Joan. *El record d'una tragèdia, explosió al polvorí de Sant Ferran*. Palma: Limosna- UGT, 2008